

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Усеукраїнський конкурс «Учитель року – 2024»
Номінація «Українська мова й література»

ТЕСТ
на визначення рівня професійної компетентності
учасника/-ці відбіркового етапу II туру
Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024»
в номінації «Українська мова та література»

Упорядкування й рецензування Сергія Омельчука

Укладачі: Сергій Омельчук,
Галина Гримашевич,
Наталія Зубик,
Ольга Кецмур,
Катерина Молодик,
Людмила Пристай,
Ірина Руснак,
Ганна Токмань,
Людмила Шитик

Київ
2024

Шановні учасники/-ці відбіркового етапу другого туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024» в номінації «Українська мова й література»! Вам необхідно пройти комп'ютерне тестування, спрямоване на визначення рівня вашої професійної компетентності.

Тривалість виконання – до 45 хвилин.

Не стресуйте! У вас усе вийде! Пам'ятайте: ви – найкращі вчителі української мови й літератури в Україні!

Покликання на комп'ютерне тестування:

https://docs.google.com/forms/d/1PY19T11mENLNyoql7af5aDN3Ca2rSmjY3_SyTd24Hoo/edit

УКРАЇНСЬКА МОВА

1. Прочитайте речення (*цифра позначає наступне слово*)

Інформаційний (1)бюлетень, (2)котрий (3)висів у холі школи, був (4)зручним (5)текстовим (6)каталогом (7)чотирнадцятьох (8)корисних (9)вимог, необхідних для дотримання під час (10)навчання.

НЕПРАВИЛЬНО підкреслено літери на позначення наголошених голосних в усіх словах, позначених цифрами

А 1, 4, 6, 10

Б 2, 3, 5, 6

В 1, 2, 7, 9

Г 3, 5, 8, 9

2. Орфографічну помилку в написанні чоловічого імені по батькові допущено в слові рядка

А Юрійович, Данилович, Русланович

Б Тимурович, Михайлович, Ігорович

В Євгенович, Сергійович, Артурович

Г Валерійович, Пилипович, Гнатович

Д Богданович, Назарович, Васильович

3. Правил уживання великої букви й лапок **НЕ ДОТРИМАНО** в реченні

А У соціальній мережі «Інстаграм» з'явиться нова функція.

Б У твіттері зареєстровано майже 90 відсотків світових лідерів.

В Безкоштовний месенджер «Вайбер» є найпопулярнішим в Україні.

Г Зареєстрованих користувачів «Фейсбуку» невпинно збільшується.

4. Орфографічну помилку допущено в написанні іменника в словосполученні

- А цікавий проєкт
- Б театральне фойє
- В рекламний флаєр
- Г музичний плеєр

5. Разом потрібно писати всі складні слова рядка

- А кібер/безпека, бізнес/школа, піар/кампанія
- Б бліц/опитування, пін/код, преміум/клас
- В міні/урок, інтернет/конференція, веб/сторінка
- Г прес/служба, топ/викладач, смарт/навчання

6. Якщо поставити іменники *відповідь*, *доповідь*, *подорож* у формі орудного відмінка однини, то логічним продовженням цих слів буде іменник

- А біль
- Б ступінь
- В стиль
- Г паралель
- Д продаж

7. Прочитайте текст (*цифра позначає наступне слово*).

Поради психолога: у день ЗНО

Будь сконцентрованим. (1)Не/звертай уваги на поведінку оточення. Дій швидко, а (2)не/повільно, але й (3)не/поспішай занадто. Спочатку берись за ті завдання, у правильності відповідей на які ти (4)не/сумніваєшся. Пропускай важкі й (5)не/зрозумілі завдання, щоб згодом до них повернутися. Якщо попереднє завдання тобою (6)не/виконане, (7)не/нервуй і занадто (8)не/переймайся. (9)Не/хай наступне завдання дасть шанс набрати додаткові бали. (10)Не/зчуєшся, як усе буде виконано.

Частку *не* треба писати разом з усіма словами, позначеними цифрами в рядку

- А 1, 3, 8
- Б 2, 4, 7
- В 4, 6, 9
- Г 5, 9, 10

8. Антонімічними до *інноваційний підхід* є всі словосполучення, ОКРІМ

- А традиційний підхід
- Б стереотипний підхід
- В прогресивний підхід
- Г стандартний підхід

У відповідність слова-синоніми

1 самодостатній	А оригінальний
2 самобутній	Б діяльний
3 креативний	В самовідданий
4 енергійний	Г самостійний
	Д творчий

9. Відновіть первинний зміст речень, замінивши позначені цифрами пропуски фразеологізмами.

Якщо цьогоріч будеш (1)_____, то про високий бал зовнішнього незалежного оцінювання не мрій. Щоб (2)_____ у травні, берись за роботу вже зараз. Слід (3)_____, учити, повторювати, і (4)_____.

- А закрутити гайки
- Б викинути із голови
- В пасти задніх
- Г не давати собі спуску
- Д не чухати потилицю

10. Прочитайте речення.

_____ *путь* _____ *від Києва на Богуслав і далі в* _____ *край.*

Грамаіично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А широка, стелиться, шевченківський
- Б широкий, стелиться, Шевченковий
- В широка, стелеться, шевченковий
- Г широкий, стелиться, шевченківський
- Д широка, стелеться, шевченковий

Прочитайте текст (цифра позначає наступне речення).

(1) Першим українським книгам майже тисяча років! (2) До сьогодні їх дійшло небагато, зокрема «Повість минулих літ», «Слово про Ігорів похід», «Слово про закон і благодать». (3) Давню історію нашого краю ми знаємо передусім завдяки «Повісті минулих літ», написаній літописцем Нестором. (4) Нестор-літописець жив у другій половині XI – на початку XII сторіччя. (5) Він був ченцем Києво-Печерської лаври, присвятивши своє життя релігійній справі. (6) Але прославився монах передусім, як автор найдавнішого літописного зібрання «Повість минулих літ». (7) Адже написаних майже тисячу років тому пам'яток дуже мало.

11. Відокремленим додатком ускладнене речення

А 2	В 4
Б 3	Г 5

12. Невідокремлене означення, виражене дієприкметниковим зворотом, наявне в реченні

А 1	В 6
Б 4	Г 7

13. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А 2	В 5
Б 3	Г 6

14. Прочитайте текст (цифра позначає місце можливого вживання коми).

*Ти ідеш... Іди собі щаслива (1)
Мрій (2) і смійся (3) думай (4) і мовчи (5)
Усміхайся вітрові грайливо...*

15. Кому потрібно ставити між однорідними членами на місці цифр, позначених у рядку

- А 1, 2, 3
- Б 1, 3, 5
- В 3, 4, 5
- Г 2, 3, 5
- Д 1, 3, 4

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

16. Твір Григора Тютюнника «Три зозулі з поклоном» належить до того самого жанру, що й твір, у якому

- А вождь сорок років водить народ пустелею
- Б людина бичує святу тишу землі скреготом фабрик, громом коліс
- В головний герой дізнається правду про батька від діда Уласа
- Г чоловіка через зміну прізвища звільняють з роботи
- Д дід двадцять років був у неволі на галерах

17. *«Лучче ж бо потятим бути, аніж полоненим бути»*, – уважає князь – герой поеми «Слово про похід Ігорів», який

- А промовив «золоте слово»
- Б був чоловіком Глібівни
- В мріяв шоломом Дон зачерпнути
- Г мав прізвисько Буй-тур
- Д по батькові звався Ігорьовичем

18. *«Зиркнув, мигнув, махнув рукою
Над Тибром, чудною рікою,
Всі врозтич кораблі пішли;
Як гуси, в воду поринали,
Із кораблів – сирени стали
І разні пісні підняли»*, –

так І. Котляревський описує в поемі «Енеїда» діяння того, хто бере хабаря від Юнони

- А бере хабаря від Юнони
- Б під тиском дружини дає згоду на війну
- В відправляє Енея до Риму, щоб той збудував нове царство
- Г є перевізником у пеклі
- Д нагадує Енеєві про його призначення

19. Слова *«Я готова віддати руку першому-ліпшому заможному чоловікові, щоб тим ширше віддатися штуці»* говорить героїня твору, лейтмотивом якого є

- А заклик до примирення між усіма людьми
- Б возвеличення людини, яка понад усе цінує музику
- В показ ролі митця в розвитку суспільства
- Г уславлення краси людських взаємин, пориву до щастя, незбагненої сили великого кохання
- Д піднесення самодостатності жінки-інтелектуалки

20. У відповідність художні образи із жанром твору.

Художні образи

1 ясний сад, лампади, рожевий дим

2 море, зорі, струни золоті

3 зорі, верби, ночі

4 думи, блакить, весна

Жанр твору

А романс

Б сонет

В ліричний вірш

Г ода

Д ліричний вірш (колискова)

21. Більшість поетичних збірок були футуристичними в українського митця

А Микола Зеров

Б Павло Тичина

В Михайль Семенко

Г Іван Дніпровський

Д Емма Андіївська

22. Поняття «вісниківська квадрига» в науковий обіг увів

А Євген Маланюк

Б Юрій Липа

В Юрій Клен

Г Олег Ольжич

Д Микола Зеров

23. Першу частину роману «Вальдшнепи» Миколи Хвильового надруковано 1927 року в журналі

А «Вапліте»

Б «Гарт»

В «Молодняк»

Г «Музагет»

Д «Плуг»

24. Псевдонімом Кантемирянин свої перші твори підписував

А Богдан-Ігор Антонич

Б Юрій Липа

В Євген Плужник

Г Володимир Свідзинський

Д Осип Турянський

25. Термін **новоромантизм** на позначення стильової течії модернізму, що виникла в українській літературі на початку ХХ ст., уведено

- А Ольгою Кобилянською
- Б Лесею Українкою
- В Миколою Вороним
- Г Євгеном Маланюком
- Д Юрієм Кленом

26. Іронічне ставлення до попереднього естетичного досвіду властиве
напрямку

- А модернізму
- Б неоромантизму
- В імпресіонізму
- Г експресіонізму
- Д постмодернізму

27. Адресована підліткам і захопливо розповідає про дитинство і юність
Лесі Українки повість

- А «Лесина пісня» Євгена Білоусова
- Б «Леся Українка – дітям» Дарії Іваницької
- В «Леся. Мандрівний клубочок» Наталки Малетич
- Г «Леся Українка» Тетяни Панасенко
- Д «Книга Апокриф. Вибране. Чотири розмови про Лесю Українку»

28. У виділеному фрагменті вірша Миколи Вороного

*Три роки вже тому твій образ чарівливий,
І усміх лагідний, і голос твій, і жест
В душі я записав, зворушений, щасливий...*

використано риторичну фігуру

- А повтор
- Б парцеляцію
- В асиндетон
- Г градацію
- Д полісиндетон

29. У вірші Олександра Олеся, зверненому до рідного народу, використано римування

*Мовчиш? Заснув? Ганебно сти...
Ні, певно, ти поліг в курганах,
Бо ти не зміг би бути в кайданах,
Як ці невольники-раби...*

- А** кільцеве
- Б** парне
- В** перехресне
- Г** тернарне
- Д** монориму

30. У відповідніть жанр твору із місцем зображених у ньому подій

Місце подій

- 1** Близький Схід
- 2** Полтава
- 3** Карпати
- 4** Савур-могила

Жанр твору

- А** пригодницький роман
- Б** філософська поема
- В** історична пісня
- Г** історична повість
- Д** роман у віршах

МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПРЕДМЕТІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

31. *Здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів належить до такого наскрізного вміння, як*

- А** читати з розумінням
- Б** висловлювати власну думку в усній і письмовій формі
- В** критично і системно мислити
- Г** логічно обґрунтовувати позицію
- Д** розв'язувати проблеми

32. У реченні *Протягом квітня місяця вчителі предметів мовно-літературної освітньої галузі візьмуть участь у Школі фахової майстерності, присвяченої особистісно орієнтованим технологіям у навчанні* допущено помилки

- А орфографічну і стильову
- Б лексичну і пунктуаційну
- В орфографічну і граматичну
- Г граматичну і стильову
- Д лексичну і граматичну

33. НЕ є формою проведення (видом) уроку

- А урок повторення
- Б урок-дослідження
- В дистанційний урок
- Г урок-захист проєктів
- Д урок-пошук

34. Відповідно до норм Українського правопису 2019 року правильно сформульовано назву орфограми в рядку

- А Подвоєння та подовження приголосних
- Б Подвоєння букв
- В Подвоєння звуків
- Г Подовження приголосних звуків
- Д Подовження та подвоєння звуків

35. Проблемне питання сформульовано в рядку

- А Які іменники не належать до жодної з відмін?
- Б Порівняйте іменники і прикметники. Що в них спільного і відмінного?
- В Яку роль виконують у мовленні займенники?
- Г Чи можна утворити ступінь порівняння від прикметників вишневий, жовтуватий?
- Д Чому іменники курча й курчатко належать до різних відмін?

36. Завдання, в умові яких містяться дієслова *замініть, погрупуйте, порівняйте, проаналізуйте, трансформуйте*, спрямовано на

- А перевірку теоретичних знань
- Б розуміння навчального матеріалу
- В застосування здобутих знань
- Г аналізування навчального матеріалу
- Д синтезування навчального матеріалу

37. Логічну помилку допущено у формулюванні завдання
- А** Порівняйте й зіставте два тексти.
 - Б** Назвіть спільні та відмінні ознаки прислів'їв і приказок.
 - В** Згрупуйте прислів'я і приказки за тематичними групами.
 - Г** Зісканьте QR-код і прослухайте уважно текст.
 - Д** Поясніть, як ви розумієте назву легенди "Сила рідної землі".

38. Проаналізуйте завдання з мови:

Згрупуйте дієслівні форми за морфологічними ознаками: а) власне дієслова (особові й родові форми); б) неозначена форма дієслова; в) дієприкметники; г) дієприслівники. Обґрунтуйте свій вибір.

Брести, розкладаю, розмістив, засипавши, виключений, хлинути, зупинився, зупинившись, одержаний, застеливши, талий, хвилюючий, рости, агітувати, зеленіючий, лечу, зимуючи, гримнути, згорівши, брати, беру.

Це завдання належить до

- А** дослідження-моделювання
- Б** дослідження-порівняння
- В** дослідження-класифікації
- Г** дослідження-розпізнавання
- Д** дослідження-узагальнення

39. НЕ є пріоритетом у навчанні інтегрованого мовно-літературного курсу

- А** інтеграція різних видів мовленнєвої діяльності
- Б** закладення основ дослідницької діяльності в роботі з мовними та літературними явищами
- В** прагматична спрямованість видів навчальної діяльності і пропонованого змісту
- Г** формування фундаментальних знань з предметів мовно-літературної освітньої галузі
- Д** задоволення потреб школярів у взаємодії зі словом і за допомогою слова з іншими для досягнення особистісних та спільних цілей

40. Порушення норм позиційних чергувань (у//в, і//й, ся//сь і под.) в сучасній лінгвометодиці є помилкою

- А** орфографічною
- Б** граматичною
- В** стилістичною
- Г** стильовою

41. Особливості літературного напрямку *імпресіонізм* Ви висвітлите на матеріалі твору

- А** М. Вороний «Блакитна панна»
- Б** Олександр Олесь «Княжа Україна»»
- В** Леся Українка «Лісова пісня»
- Г** М. Коцюбинський «Intermezzo»

42. Продуктивне навчання української літератури ґрунтується на принципі

- А** радості й ненапруженості
- Б** самостійного відкриття істини
- В** занурення в наукову галузь
- Г** створення суспільно значущого результату

43. Якщо здобувачі освіти аналізують текст через дослідження сюжету та позасюжетних елементів, то це аналіз

- А** цілісний
- Б** композиційний
- В** пообразний
- Г** проблемно-тематичний

44. Зіставлення з шедевром українського кіномистецтва доцільно провести під час вивчення твору

- А** Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
- Б** М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»
- В** М. Куліша «Мина Мазайло»
- Г** В. Підмогильного «Місто»

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ Й УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ

45. Згідно з Професійним стандартом за професією “Вчитель закладу загальної середньої освіти” *здатність визначати та враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів, здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність, здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною* передбачає професійна компетентність (за трудовою дією або групою трудових дій)

- А** емоційно-етична
- Б** педагогічного партнерства
- В** психологічна
- Г** інклюзивна
- Д** організаційна

46. Проаналізуйте інформацію із Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти й визначте правильний варіант заповнення пропуску.

«В умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять для учнів 7-9 класів під час дистанційного навчання в синхронному форматі не має перевищувати для учнів _____».

- А** 2-х навчальних занять по 30 хвилин або 3-х - по 20 хвилин
- Б** 2-х навчальних занять по 45 хвилин або 3-х - по 30 хвилин, або 4-х - по 20 хвилин
- В** 2-х навчальних занять по 45 хвилин або 3-х - по 40 хвилин, або 4-х - по 30 хвилин, або 5 - по 25 хвилин
- Г** 2-х навчальних занять по 45 хвилин або 3-х - по 35 хвилин, або 4-х - по 25 хвилин
- Д** 3-х навчальних занять по 45 хвилин або 4-х - по 35 хвилин, або 5-х - по 30 хвилин, або 6 - по 25 хвилин

47. Які переваги мають індивідуальні завдання у формуальному оцінюванні учнівства за стандартами НУШ?

- А** прискорення процесу оцінювання кожного учня
- Б** здатність враховувати індивідуальність кожного учня
- В** забезпечення однакового рівня складності для всіх учнів
- Г** використання стандартизованих завдань для всіх учнів
- Д** забезпечення максимальної конкуренції між учнями

48. Орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета / інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів визначено в

- А** Державному стандарті базової середньої освіти
- Б** типовій освітній програмі для 5-9 класів
- В** модельній навчальній програмі
- Г** календарно-тематичному плануванні

49. Проаналізуйте інформацію:

Учитель організовує навчання української мови й літератури на принципах недискримінації, урахує багатоманітність особистості дитини, ефективно залучає та включає до освітнього процесу всіх його учасників.

Про яке навчання йдеться?

- А** сімейне
- Б** диференційоване
- В** інклюзивне
- Г** індивідуальне

Тест спрямовано на визначення рівня професійної компетентності учасника/-ці відбіркового етапу II туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024» в номінації «Українська мова та література». Тестові завдання згруповано за такими блоками: знання предметів мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська література); володіння методиками й технології навчання предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі; розуміння управління освітнім процесом та організації освітнього процесу. Формат випробування: комп'ютерне тестування.